

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po razmaščalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 43, Tues., Feb. 21, 1939

Ob rojstnem dnevu Washingtona

George Washington je bil skozi osem let, ko so se Amerikanci borili za svobodo in neodvisnost, vrhovni poveljnik male ameriške armade. Ves ta čas je služil brezplačno mladi republiki. Ko so se kmalu po končani vojni z Angleži vršile prve predsedniške volitve v Zedinjenih državah, ga je hvalježi narod izvolil v najvišji urad, ki ga more podariti enemu izmed svojih sinov. George Washington je postal prvi predsednik Zed. držav.

Washingtonov rojstni dan je narodni praznik v vseh državah in v drugih okrajih, ki pripadajo Zedinjenim državam. Na dan 22. februarja časti naša dežela spomin svojega voditelja, ki je poveljeval ameriški armadi v borbi za neodvisnost, in ki je kot prvi predsednik Združenih držav dal smernico bodočega razvoja prve republike, ki je bila osnovana v moderni dobi.

George Washington je bil rojen v Westmoreland County, država Virginia dne 22. februarja, 1732. Bil je angleškega pokoljenja, pravnik John Washington, ki se je izselil v Virginijo petdeset let po ustanovitvi prve angleške naselbine v severni Ameriki, v Jamestownu.

Mladi Washington je pohajal šolo do svojega 16. leta. Tri leta potem, ko je zapustil šolo, je bil zaposlen kot zemljemerec, v prostem času se je pa učil vojaške taktike, kakor je bilo to tedaj v navadi pri vseh premoženih naseljencih. V svoji zgodnji vojaški karieri je služil kot major v angleškem pohodu napram Francozom. Bil je tudi poveljnik vojaških čet države Virginije v takozvani francoski in indijanski vojni, ki je trajala od leta 1753 do 1755. Po tej vojni se je pa umaknil na svojo plantažo, kjer naj bi užival življenje in udobnost veleposestnika.

Toda burni dogodki, ki so kmalu potem nastali radi škodljivih postav, katere je angleški parlament vsilil Amerikancem, so ga kmalu zopet poklicali v javnost. George Washington je soglašal z naziranjem kolonialnih voditeljev, da pomeni obdavljenje brez parlamentarnega zastopstva tiranstvo. Amerikanci tedaj niso imeli nobene besede pri vladi. Morali so samo davke plačevati in — molčati. Kmalu je prišlo v državi Massachusetts do krvavih spopadov med angleško vojsko in med domačini. Ko se je kmalu potem sestal prvi kontinentalni kongres v Philadelphiji, je kongres zanikal pravico angleškemu parlamentu, da bi nakladal davke prebivalcem ameriških kolonij, ne da bi Amerikanci dali tozadevno dovoljenje. Toda vse prošnje so bile zaman. Angleški kralj je poslal v Ameriko celo armado, ki naj ukoriti "upornike." Ameriški kongres se je končno po dolgem obotavljanju in razmišljanju odločil, da prekine vse nadaljnje vezi z Anglijo.

Sledila je krvava vojna med angleško najeto armado in med Amerikanci. Trajala je celih osem let ter je bila eden najbolj pomembnih dogodkov v svetovni zgodovini. Vse je kazalo, da bodo Angleži končno zmagali, kajti imeli so dovolj vojakov in denarja, da so jih zakladali. Anglija je bila tedaj namreč največja velesila na svetu. Lahko je klicala v svojo službo najete vojske iz skoro vse Evrope, ker je imela skoro neizčrpnljiva bogastva. Anglija je bila gospodarica tudi na morju, dočim je bila vsa ameriška obala popolnoma nezavarovana.

Washington je imel na razpolago le nekaj tisoč farmarskih prostovoljcev, ki v vojaškem oziru niso bili izvežbani. Poleg tega mu pretila tudi državljanska vojna, kajti znatno število Amerikancev je ostalo zvestih Angliji, kateri so dejansko pomagali. V notranjosti so pretili napadi Indijancev, katere so Angleži nahajali v Washingtonu se je v resnici nahajal v neznosnem položaju.

V prvih letih so bili Angleži v resnici zmagoviti. Bili so časi, ko se je pričakovalo, da se bo razcapana in lačna ameriška vojska podala angleškemu kralju. Toda neomahljivost Georgea Washingtona je vzdržala ameriško armado. V kritičnem trenutku je priskočila na pomoč Francija z vojniki in vojnimi ladjami. Angleška armada se je morala leta 1781 podati Amerikancem in dve leti pozneje je bil sklenjen mir.

Amerikanci so vedeli zakaj so se borili, za sebe in za svoje družine in za silno bodočnost Amerike, dočim najeti angleški vojniki niso čakali drugega kot dobre plače. In poveljnik Washington ni obupal tudi v najslabših časih ne. In s tem je George Washington dal podlago Ameriki, kot jo ima danes.

Kaj pravite!

V Columbusu se je nek moder legislator spomnil, da bi bilo treba naše vrle sodnike preskrbeti za stara leta. Dobili naj bi namreč pokojnino, takole kakih \$9.000.00 na leto do svoje smrti. To je zelo velikodušno, ker sodniki dobivajo sedaj po \$12.000.00 na leto in od te skromne plače, ki znese komaj en tisoč na mesec, si vendar ne morejo nič prihraniti za stare dni. Davkoplačevalec, tiho bodi!

Bere se, da so Rusi in Italijani sklenili ugodno trgovsko pogodbo. Glejte, glejte! Pa smo vedno mislili, da pes in mačka ne josta iz ene skleda.

BESEDA IZ NARODA**Na obisku v stari domovini**

II.—ČEZ GORJANCE V BELO KRAJINO
Piše Katherine Slogar, Ely, Minn.

Nekam težko smo se ločile od prijaznega Novega mesta, zlasti ker nismo imele dovolj časa, da se poglobljeje seznanimo s to dolensko metropolo. Prednočjo smo namreč hotele biti v Metliki. Vendar pa smo videle glavne dele te nekdane trdnjave, kojega zgodovina sega nazaj v enajsto stoletje. V zgodovinskih listinah iz leta 1081 in 1237 se ta kraj omenja v starih listinah z imenom Gradec. Toda razne izkopnine in drugi sledovi pričajo, da je bil ta kraj napeljen že v rimski dobi in še prej. V letu 1237 je bil ta Gradec središče obsežnih posestev Stiškega samostana v tej okolici. Mestne pravice je dobil ta kraj že l. 1365 in sicer od avstrijskega vojvode Rudolfa IV. in po njem je kraj dobil ime Rudolfovo, katero ime je mesto uradno obdržalo do nastanka Jugoslavije. Kljub temu pa, da se je uradno imenovalo Rudolfovo, so ga ljudje v splošnem vedno imenovali Novo mesto in to ime je ostalo, ker se je ime Rudolfovo pod Jugoslavijo opustilo.

Novo mesto je naravna trdnjava. Modra, široka in globoka Krka ovija mesto z ovinikom, tako da mesto stoji na polotoku in sicer na deloma nedostopni in deloma težko dostopni pečini. Kako dobri branitelji so bile te pečine in reka Krka kaže najbolje to, da so Turki sedemkrat prišli v ta kraj a Novega mesta niso mogli nikoli zavzeti.

Mesto leži ob glavni cesti, ki veže Ljubljano preko Trebnjega in Karlovca z Zagrebom in je bilo zato že od nekdaj važna prometna postojanka. Za to cesto je pomenilo znatno izboljšanje, ko so zgradili moderen železen most med Novim mestom in Kandijo.

Po tej cesti smo se odpeljali iz Novega mesta proti Gorjancem okrog šeste ure zvečer skozi Kandijo, ki je znana po vsej Sloveniji zlasti po vsej Sloveniji zlasti po razmeroma veliki in moderni bolnišnici usmiljenih bratov. To je bila edina bolnica svoje vrste v predvojni dobi na Dolenskem in je zato bila od zelo velike koristi za prebivalstvo, posebno še, ker je bolnica imela izredno dober zdravniški štab.

Kmalu za Novim mestom se pričinja cesta polagoma vzpenjati in se vije v mnogih večjih in manjših ovinkih vedno višje in višje v Gorjance in ker ob cesti ni prepado, ni bilo nikake napetosti med nami. Naš sofer je spredno vdiril svoj bus in po potrebi pritislil na gas in tako smo hitro tik-takali navzgor in čim višje smo bili, tem lepši razgled se nam je odpiral na celo novo-meško okolico. Slavna Trška gora s svojimi številnimi vinogradi in belimi zidanicami, čepečimi po bregovih kakor kolkje na gnezdu. In ko smo gledali na to prelepo pisano pokrajino, ki je žarela v večernem soncu, smo bili vsi enih misli, ki bi se dale najprimernejše izraziti z Gregorčičevimi besedami: "Da, krasna je dežela ta, in narod čvrst je tu doma..."

Razume se, da smo dale duška svojem razpoloženju s pesmijo, ki je bila naša stalna spremljevalka, odkar smo zapustile New York. Trško goro smo pozdravile s: "Sladko je vince s Trške gorice." Tej je sledila: "Pridi Gorenje

z mrzle planine..." "Lepa fara šentjernejska..." itd, itd. Še predno smo se dobro zavedli, smo bili na sedlu v Gorjancih, kjer gre pot nekoliko časa skoro po ravnem in se potem prične spuščati doli v Belo Krajino. Tu se je naš avtobus ustavil, da smo tako imele vse dovolj prilike, da se s svojimi pogledi še enkrat poslovimo od Krke, ki se kakor moder pas vije skozi polja in travnike in gozdiče in izgine doli za Kostanjevico, od hribov z mičnimi cerkvicami na vrhu, med katerimi stoji Trška gora s svojo cerkvico kakor kraljica, skratka, da se poslovimo on idilične Dolenske.

Kakor prej gori, tako je sedaj naš avtobus hitel doli po ovinkih sem in tja. Kmalu pa smo spoznale, da je tukaj površina zemlje drugačna, kakor je bila na oni strani Gorjancev. Tukaj ni tistih obsežnih ravnih polj in travnikov kakor smo jih videle na oni strani. Tu je malo sveta popolnoma ravnega, vse je nekam "zveženo": grički in dolince, bregovi in kotline, znaki kraškega sveta, kojega pod površino je kakor sito, ki ne drži vode in kojega površinska plast prsti je tenka in zato ne drži vlage zadosti časa in tako ne daje tiste bujne in bogate rasti, kakor jo daje debela prstena plast in pa solidno podpovršje.

Na potu proti Metliki smo srečavali številne vozove z sodi. Sprva smo mislili, da je to vino, a kmalu smo dognali, da je to voda, katero vozi prebivalstvo na svoje domove za svoje potrebe, ker so se domači rezervirali zaradi občutnega pomanjkanja dežja že posušili. Ljudje so nam pripovedovali, da je večkrat padel dež v okolici, a ravno okoli Metlike ga pa ni bilo, kvečjem nekaj kapelj, da je zmočil prah. Radi tega je bilo prebivalstvo občutno prizadeto. Ker pa nadloga suša večkrat pride v ta kraj, je naravno, da se je že dolgo ugrabilo, kako bi se te nadloge iznebili vsaj v kolikor se pomanjkanja vode tiče. Še pod Avstrijo so jim obljubovali vodovod, a do letos je vse ostalo samo pri besedi. Zadnje jesen pa se je vlada resno zavzela za to vprašanje. In poznejših poročil iz starega kraja je razvidno, da bo sedaj prišlo od besed na dejanja, kajti naprava vododaja za te kraje je bila že prvega gotovi tvrdki.

Ko smo dospeli v Metliko se je že skoro mračilo in ker Metlika ni kraj, kamor bi prihajalo večje število tujcev naenkrat, tudi nima velikih hotelov, kar je naravno, ker bi stali prazni. Zato je bilo treba prenočišča za izletnice dobiti v vseh hotelih. Sprva je izgledalo, da tudi na ta način ne bo lahko rešiti vprašanja, toda naš vodja izleta Mr. Zakrajšek je to vprašanje kmalu rešil s pomočjo hotelirjev g. Kambiča in Makarja. Nekaj izletnic pa je dobilo stanovanje tudi v privatnih hišah in tako je bila cela grupa nastanjena kakor je to bilo najbolje mogoče. Pozneje smo se večkrat z zadovoljstvom in s šalami spominjali tega kvartiranja in vesele smo bile, da smo še tudi skozi ta doživljaj, kajti če človek ničesar izrednega ne doživi, potovanje ni zanimivo in človek ne ve veliko povedati.

Metlika je sicer mesto, toda življenje v njej pa gre naprej bolj po vašem načinu. Prebivalstvo se namreč drži mnenja, da je najboljša razsvetljava ona, ki jo daje sonce. Zato hodijo zgodaj spat in zgodaj vstajajo. Ko smo bile gotove z večerjo, je bilo okrog devete ure in ko smo prišle na ulico, ni bilo skoro žive duše več videti. In čeravno je bila sobota, so nas hotelirji opozorili, da moramo biti še pred enajsto "doma." Edina zabava, ki se nam je nudila po večerji, je bilo keglisce g. Kambiča, kjer je nekaj izletnic odkegljalo nekaj partij in te so okrog desetih sledile drugim v posteljo.

Ker je bila naslednji dan nedelja, je naravno, da je bilo mesto precej živo. Zvonjenje, ropotanje voz, hoja po tlaku z okovanimi čevlji, vse to je onemogočevalo spanje, če bi tudi katera hotela nekoliko "potegniti." Zato je bila večina nas že precej zgodaj na nogah. Ker smo bile nastanjene po različnih hotelih, smo bili začasno nekoliko razkropljeni, toda dobili smo se menda prav vsi pred farno cerkvijo po glavni maši. Tu so nekatere potnice prvič videle belo obleko, po kateri je ta pokrajina dobila svoje ime. Značilno pa je, da je moška bela obleka izginila in jaz se ne spominjam, da bi enega samega moškega videla v beli obleki, a žensk je pa bilo precej. Najbolj so se postavila dekleta s svojimi belimi oblekami, katere pa vseeno niso bile več iz domačega platna kakor nekdaj, pač pa iz fabriškega in sicer je bilo videti to boljše in dražje kakovosti. Razume se, da so te bele obleke pri naših izletnicah vzbujale posebno pozornost in naš voditelj Mr. Zakrajšek je par skupin teh izletnic vzel na svoj film in med eno teh skupin je fotografirala tudi naša gl. predsednica Mrs. Prislant, ki se je seznanila s temi dekleti in jim razdala izletniško številko Zarje.

Naš odhod iz Metlike je bil napovedan za ob enajstih. Pred odhodom se je na "dolenjem" trgu zbrala precej velika množica moških s svojim županom g. Mateličem na čelu. Metlika je namreč hotela pripraviti nam slavnosten sprejem, a mi smo prišli v Metliko prej kakor so oni nas pričakovali in zato se je sedaj izvršil sprejem in obenem tudi slovo. Po končanem nagovoru g. župana, so mnogi izpraševali o tem in onem Amerikancu ki je iz Metlike doma ter pošiljali pozdrave za tega in onega.

Kar nas je posebno zanimalo, zlasti še našo gl. predsednico, ki vse vidi in vse opazi je bilo to, da v skupini kakih dvesto moških, ki so nas v imenu mesta Metlike pozdravili, ni bilo ene same ženske. Sklepale smo, da so morale biti zaposlene s pripravo kosila.

Ker smo bile tako blizu mojega rojstnega kraja, sem skupino povabila k nam v Semič, v našo zidnico, ki čepi visoko gori v vinskih gorah. Kar mehko mi je bilo pri srečanju in teško sem solze zadrževala od veselja, ker se je mojim potnicam naš kraj tako dopadel. Rekle so, da je semiška okolica ena izmed najlepših v Sloveniji. Semič, s svojimi goricami raztresenimi po visokem pobočju, je v resnici krasen. Posebno so mlade Amerikance življale pogled na bujne vinograde in lepe bele zidnice, posajene po njih. Kaj takega pač v Ameriki ne vidijo. — Naši vasačani so tisto nedeljsko jutro radovedno in z začudenjem gledali velik in moderen bus, ki se je menda pri vstopu pripeljal tako visoko v gorice. Moji starši in sestre so bile našega obiska in pri-

jaznih potnic jako veseli. Večkrat so mi že pisali, kako se jim je dobro zdelo, da so prišle Amerikanke k njim na obisk in da jim je naše vino in domač prigrizek ugajal. Radi bi tudi znali kako so izpadle filmske slike, katere je vzel pred našo zidnico Mr. Zakrajšek. Tudi mene ima isti "firbec." Da bi slike le kaj kmalu prišle k nam v Minnesoto!

Takoj pri Semiču je vas Vrtača, kjer imata svojo posestvo gospod in gospa Ogolin, ki sta bila svoj čas v Jolietu in sta se pozneje vrnila domov. S tem sta ovrгла splošno mnenje, ki vlada med nami v Ameriki, da naši Amerikanci nikakor ne morejo uspevati v starem kraju, ako se vrnejo. Ogolinova hiša ima podoben malega gradiča in v njem dobite vse ugodnosti ameriških domov in še druge, katerih tukaj nimamo. Na vrtu imajo kopalni bazen in pravo ameriško gugalnico, a v kleti pa velike in številne sode najboljšega vina. Pa naj kdo reče, da v starem kraju idealno življenje ni mogoče.

Iz Vrtače smo krenili proti Črnomlju, ki je oddaljen kakih 15 km. Črnomelj je politično in gospodarsko središče skoro vse Bele Krajine, kajti črnomeljsko glavarstvo, pod katerega spada tudi Metlika, ima nad 25.000 duš, a mesto Črnomelj samo šteje blizu 1.500 ljudi. Mesto ima pisano zgodovino, ki sega nazaj v srednji vek, a naseljen je pa bil ta kraj že v rimski dobi in tudi pred njo, kakor dokazujejo razni sledovi. Od Turkov je strašno trpelo in je igralo precej važno vlogo kot zbirališče vojske. Pod Jugoslavijo se je začelo gospodarsko lepo razvijati in zlasti lesna industrija je dobro razvita in ravno tako mlinska. Tu sem vodil posebno gozdna železnica, ki dovažala les iz Aueršpergovih gozdov v okolici in tukaj se les pripravlja za trg. Mi smo se ustavili tukaj le za kratek čas. Ker je bila ravno ta dan (nedelja) neka važna veselica, je bilo mesto v zastavah. Srečali smo tudi dva "lojterna" voza fantov in deklet, ki so se peljali na to veselico. Fantje in dekleta so bili v narodnih nošah in vozovila sta bila okrašena s smrekami, na katerih je bilo vse polno pangeljcev. Celo konji so bili v pangeljcih.

Naš končni cilj ta dan je bila Ribnica, a od Črnomlja do tja je pa precej dolga pot in cesta se vije čez hribe in doline. Poleg tega se je pričelo pripravljati za dež in zato se nismo smeli dosti obotavljati. Rafko je pognal svojega "konja" in vozili smo se gori in doli po kočevskih gozdovih, dokler nismo prišli do kočevske ravnine. Sredi poto med Črnomljem in Kočevjem je pričelo deževati in ko smo se vozili skozi to mesto je lilo kakor iz škafe in zato nam ni kazalo ustavljati se, temveč nadaljevati pot proti Ribnici, kjer nas je čakala pri sorodnikih naše sopotnice Mrs. Albine Novak izvrstna večerja in na katero smo bili od gospe urednice tudi povabljeni.

IZ PRIMORJA

—Storje na Vipavskem. Naša župnija šteje 1497 duš. Rodilo se nam je v preteklem letu 34 malčkov, umrlo pa je 28 oseb doma, ena v bolnišnici. Poprečna starost pri umrlih moških je bila 69 let, pri ženskah pa 72; ženske nas tedaj potolčejo. Porok smo imeli 7. Obhajanih je bilo v naši župni cerkvi 34.500 vernikov. Za misijono smo zbrali 360 lir.

—Še ena poroka. S Planine pri Vipavi nam poročajo. V tukajšnji župni cerkvi se je poročil g. Janko Strancar z gđ. Pavlo Trbižan.

Naš S. N. Dom

Bilo je v soboto 1. marca 1924, ko se je otvorilo naš venski narodni dom, naš kuini hram. Gotovo se spominjate pompozantnega sprejema, deklet in otrok, ter nešteto rodniš in društvenih zborov. Bilo je navdušenje, ko je ta rodna masa vkorakala v slavnostno otvorenj narodni dom.

Petnajst let je od takrat, klo in naš S. N. Dom je služil rodni stvari, kulturi in zabavi, kar je bil zgrajen in danes lahko ponosni, da se je to zares narodno podjetje, tudi znatno podvignilo ugleda našega malega slovenskega doma. Danes nas nikdo več ne zanika, zato, ker smo Slovenci in nes priznajo enakovredne s gimni narodi.

Koliko je bilo truda od neumornih narodnih delavcev, da se je to podjetje dilo ne bom našteval, vsi pa to še dobro v spominu, ker trudili in trudili, da se je čila ideja.

Da se dostojno proslavi, nico prireja vodstvo S. N. z sodelovanjem kluba društva. N. Doma v nedeljo 5. marca, v spodnji dvorani. Se bo ob 7. uri zvečer. Vse na k banketu je 75c.

Pridite toraj v nedeljo, ca vsi v S. N. Dom na 15 letnice otvoritve. Na svidenje.

Dopis iz West Virginije

Shinnston, W. Va. — Na naša za Ameriško Domovino tekla in ako hočemo se čitati, je treba naročnino. Priloženo pošiljam eno leto 5.50, da se bomo dalje kratkočasil z berljati stitati moram Jožetu njegovem opisovanju "nem svetlu." Njegovo pisano zelo zanimivo ter me zelo z V dosti kraji, katere oči, sem že tudi jaz bil, žalostni gori in tam okoli sem blizu tam doma. Le prej, Jože! S pozdravom čitateljem,

Tony Stojan

ST. CLAIR RIFLE

Člane našega kluba se ja, da bo prihodnja vaja februarja v Slovenskem na Holmes Ave. Prošeni se udeležujete vaj redno, zadnjih vaj je sledeč:

Novak J.
 Susel J.
 Peterka J.
 Štampfel F.
 Papeš J.
 Hočvar F.
 Urankar J.
 Mihelich J.
 Mrs. F. Novak
 Novak A.
 Mrs. A. Kobal
 Podpadek A.

IZ DOMOVINE

—V Rovih pri Kamnu umrl v 77. letu starosti Alojzij Jerman, posestnik, ni je bil zelo ugleden in dober oče, ki je svoje vzgojil v krščanskem. Bil je 37 let župan bivše ne Rova in 42 let ne Hranilnice in posojilnice zasluge je bil odlikovan to svetinjo.

—Dva ponesrečena. V voru v občini Dobrunj neki gostilni padel po cah 29 letni posestnik Anton Mlakar tako da si je nevarno poškodoval glavo. — V Mali Slivni Velikih Laščah se je obstrlel na lovu 60 letni zarski pomočnik Andrej bravec, ki je dobil modro škodbo na obrazu.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku E. Maya

Počasi pa je napredovalo naše delo tudi zato, ker smo morali biti previdni. Merili smo železnico po nevarnem ozemlju. Kio- we, Komanci in Apači so se klatili po njem, posebno jeseni ob času velikih lovov. In ti indijanci so rodovi so smatrali svet za svojo lastnino ter niso hoteli ničesar vedeti o kaki železnici. Vsako srečanje s temi krvoločnimi plemeni je utegnilo biti za nas nevarno in usodno, zato smo morali biti skrajno previdni, niti slutiti niso smeli, kaj počenjamo na njihovem ozemlju. Kar nas je seveda tudi zelo zadrževalo pri delu. Niti na lov nismo smeli hoditi, streljanje bi nas bilo izdalo in Indijanci bi bili našli našo sled. Z voljo smo dovažali iz trdnjave Santa Fe živila in vse drugo, kar smo potrebovali. Ta dovoz pa je bil tudi zelo počasen in negotov, mnogokrat prav radi tega nismo mogli dalje, ker smo morali čakati na vozove.

Pa bili bi vkljub temu gotovi s svojim odsekom, da smo se res vsi pridno držali dela. Toda naša družba je bila nesrečno sestavljena.

Omenil sem, da so me v St. Louisu tisti večer pred odhodom moji tovariši, nadinženjer in njegovi trije pomočniki, zelo prijazno sprejeli. Veselil sem se že vnaprej, da bom dobro izhajal z njimi, pa zmotil sem se. Moji tovariši so bili pristni yankeeji in jaz sem bil za nje navaden greenhorn, neizkušen Dutchman, kakor zaničljivo pravijo zaprizeni Amerikanec Nemcu, kadar ga hoče obdariti s psovko. Le denar so hoteli zaslužiti, kako opravijo svoje delo, to jim je bilo malo mar. Razume se, da sem jim bil s svojimi poštenimi nazori o dolžnosti in s svojo vestnostjo zelo napoti in njihova začetna prijaznost se je kmalu izpreverila v prezirnost, da ne rečem v sovražstvo.

To pa me ni prav nič motilo, vestno sem vršil svojo dolžnost. Ni bilo dolgo, pa sem tudi opazil, da njihovo znanje ni bilo nič kaj posebno. Težje posle so me ni porivali, sami pa so si lajšali pusto življenje v divjini, kar ni le mogli. Tudi temu nisem ugovarjal, ker sem takih misli, da delo človeka le oplemeni in okrepi.

M. Bancroft je bil nadinženjer in vodja našega odseka. Bil je še najspodobnejši. Na žalost pa sem opazil da je vdan žganju. Dobili smo namreč nekaj sodčkov te pogubne pijače iz trdnjave Santa Fe in od tedaj se je pečal s sodčki mnogo podrobneje nego z merilnim orodjem. Zgodilo se je, da je včasih po cele dneve pijan ko sekira ležal kje za grmom. Žganje smo morali plačati vsi, tudi jaz, in moji trije tovariši, Riggs, Marcy in Wheeler, so pili z Bancroftom za stav, da bi ne bili prikrajšani na svojem deležu. Jaz seveda nisem pil niti kapljice in ker te štiri gentlemene žganje ni ravno posebno navdušilo za delo, sem bil jaz tisti, ki je moral za cele dneve menjaje se pri sodčkah in v šotorih ali pa za grmovjem, kjer so prespavali svojega mačka. Najljubši mi je bil še Wheeler. Priznaval je vsaj, da se trudim za vso družbo, ne da bi bila moja dolžnost. Razume se samo po sebi, da je naše delo v takih razmerah zelo počasi napredovalo.

Kar je bilo še ljudi z nami, so bili vsi prav tako malo vredni. Dvanajst "westmanov" nam je bilo odkazanih za varstvo. Že v St. Louisu sem se veselil na to "odlično družbo" in kot novinec sem izprva res z vso spoštljivostjo zrl na te junake divjega zapada. Toda kmalu so se mi odprle oči. Ti ljudje niso bili nikoli

slavni westmani, ampak propalice najnižje vrste.

Dobili so nalog, naj skrbijo za naše varstvo in da naj nam pomagajo pri merjenju. Na srečo se vse tri mesece sem ni nič pripetilo, ni nam bilo treba pripetiti pod njihovo "varstvo." Pa bi si bil tudi dobro premislil, preden bi bil pri teh sumljivih ljudeh varstva iskal. O njihovi pomoči pri našem delu pa moram le toliko reči, da se je zbralo krog nas dvanajst največjih lenuhov iz vseh kotov Zeinjenih držav.

Prav žalostne razmere so vladale v naši družbi!

Bancroft je bil postavljen za načelnika našemu odseku. Se je tudi prav gospodovalno obnašal, le da ga nihče ni ubogal. Smejal se so mu kadar je naročeval in zapovedoval, to ga je ujezilo, klet je, kakor še nikdar nisem čul človeka preklinjati, in v svoji užaljenosti si je poiskal tolažbe v žganju. Higgs, Marcy in Wheeler pa so bili prav taki kakor njihov načelnik.

Da rešim, kar se je še dalo rešiti, sem sam vzel v roke vaje v tej nebrzdani družbi, seveda tak, da nihče tega ni opazil. Veljal sem za mladeža, neizkušena človeka, za greenhorna, ki ni med starejšimi nobene besede. Da sem bil nepreviden, na sem zapovedovalno govoril, na ves glas bi se mi bili smejali. Ne, previdno in rahlo sem jih moral voditi za vaje, nekako tako, kakor pametna žena vodi svojega upornega in trmastega soproga, da da bi kaj slutil. Ti poldivji, nebrzdani ljudje so me po desetkrat na dan opsovali za greenhorna, storili pa so le, kar sem hotel jaz, ker sem jim navidezno pustil njihovo voljo.

Pri tem me je krepko podpiral Sam Hawkens s svojima tovarišema Dick Stonetom in Will Parkerjem. Ti trije ljudje so bili edini poštenjaki v naši družbi in izkušeni, pametni, pogumni westmani, res slavni, ki so bila njihova imena znana daleč po zapadu. Tega si o malem Samu nisem mislil, tistikrat, ko sem njegovo smešno postavico prvič videl v St. Louisu.

Držali so se mene in so se drugih izogibali, pa seve takó, da jih niso razžalili. In znali so se uveljaviti v naši neukročeni družbi, posebno Sam Hawkens s svojo šegavostjo je vse dosegel, kar je hotel. In kadarkoli je s svojim pol resnobnim, pol smešnim nastopom kaj dosegel, je vsikdar znal obrniti stvari tako, da je bil uspeh mojim namenom v korist. Med Samom in med menoj se je polagoma razvilo razmerje, ki bi ga najbolje imenoval varstvo nad mladoletnim človekom. Vzel me je v svoje posebno varstvo človeka, ki ga niti vprašati ni treba, ali ne s takim varstvom zadovoljen ali ne. Jaz sem bil neizkušen, mlad greenhorn, on pa izkušen, slaven westman, njegove besede in njegova dejanja so morala meni veljati za nezmotljiva.

In kadarkoli sva imela čas in priliko, me je poučeval o vsem, kar mora vedeti in znati pravi westman, ki živi na divjem zapadu. In če priznavam, da sem pozneje ob strani Winnetoua dovršil visoko šolo westmana, moram tudi priznati, da je bil Sam Hawkens za mene osnovna šola westmanskih spretnosti in vrlin. Celo lasso mi je lastnoročno spletel in mi dovolil, da sem se na njegovi mali osebicji vadil in uril v metanju tega nevarnega oročja. In ko sem se toliko naučil, da se je zanka pri vsakem metu nezmotljivo ovila krog njegovega suhljatega telesca, je bil zelo vesel.

(Dalje prihodnjič)

Pogovor z Lukom

Piše A. Grdina

Vsak bo vedel, koga se misli, če se v fari Marije Vnebovzete na Holmes Ave. pove ime Luka. Saj je to stebel fare, kateri je dal on temeljito podlago, na kateri danes stoji. Prej, nego se je tam računalo, da bo cerkev, je bil on na močvirnatih Holmes Ave., kjer so imele race svoj paradiz. Še ko so se tam krave pasle, je Luka že oral ledino za naselbino, ki je danes že poznana kot stara naselbina.

Ko sem nekega večera premišljal, h komu bi šel v vas, mi je prišlo na misel, da bi šel k Luku Trčku na 15621 Holmes Ave., ker njega bom gotovo dobil zvečer doma. Šel sem torej v četrtek 29. decembra in res sem ga našel doma. Sedel je na divanu, poslušal radio in gledal božično drevo, ki je bilo vse razsvetljeno. Že pri vratih me je spoznal, mi odprl ter pozdravil. Najine pozdravne besede je slišala njegova boljša polovica, ki je takoj vedela, da je tisti sitnež v hiši, ki vedno kate-rega spravi izza pečka v časopis. Ni vzelo dolgo, ko se je pri-smejal na mizico poleg radia iskree ohačanje.

"Zdaj pa poslušajte in se razgovorite," je rekla Mrs. Trček in odšla. Malo sva se midva zmenila, kaj počno ženske v kuhinji. Nisva prodajala dolgega časa in kakor hitro je eden končal z besedo, je poprijel drugi. Pristopil je še sin, zraven je prišla hčerka in tako se je družba večala. Sin je snemal s stene slike, ki so tam visele in v teh slikah sem videl tiste kraje, katere sem hotel opisati. Mr. Trček je bil namreč pred enajstimi leti v stari domovini tam, kjer je slikal tiste kraje. Prav lepe slike so. To so kraji sv. Treh Kraljev, žiri, o katerih kraji so mi moja mati dostikrat pripovedovali, ker so bili od tam neke doma.

Mr. Trček je bil rojen v vasi Hleviši, fara sv. Trije Kralji.

Tam je bil za župnika pok. Father Miklavčič, ki je znan tudi Clevelandčanom in je umrl v Chicagu kot frančiškan.

Ker jaz po teh krajih še nisem hodil, mi je Mr. Trček razložil vso stvar tako, da je do Ljubljane šest ur hoda, do Vrhnike, kamor spadajo v dekanijo, je dve uri in pol, do Logatca je dve uri in pol. Tako zdaj vsaj približno vemo, kje je naš pionir doma. Sicer ga pa izda tudi njegovo pristno narečje, ki si ga je še ohranil, da je iz tistih krajev doma.

Pri Trčkovih se je reklo pri hiši Rudolfov mlin. Če je bilo dovolj vode, so odprli zatvornice in mleli, zraven so pa imeli še žago, kjer so rezali hlode. Hiša stoji med dvema hriboma ob strugi potoka, ki je imel dovolj vode le ob deževju in če ni bilo velike suše. Tako nekako je bilo razumeti Luko, ki se ni prav nič bahal z veliko žago in mlinom.

Ko sva govorila o družini, mi je povedal, da je bila družina velika in da so bili včasih vsi teden brez kruha. Vseh otrok je bilo trinajst. Ena sestra mu je umrla v starosti 21 let, umrla sta potem še dva iz družine, v Clevelandu mu je pa pred štiri-mi leti umrl brat Frank. Poleg Luke živi v Clevelandu še brat Jakob, dva brata in štiri sestre so pa doma.

"Ste služili vojake?" ga vprašam tako iz navade.

"Bi bil, prav gotovo bi bil, da nisem že z 19 leti ušel v Ameriko," je veselo povedal.

No, saj težkega dela je bil že od doma vajen. Hodil je že v šume na Koroško, zato ni imel strahu, da bi šel v Ameriki ne mogel služiti kruha. Sam si je prislužil za pot v Ameriko.

Pa še neka druga stvar ga je napotila v Ameriko. Doma je

hodil poleti na delo k sosedom in tam so se srečale njegovi oči z očmi vzornega dekleta, kateremu je povedal, da jo bo mahnil v Ameriko. Ona je pa rekla: "Če boš šel in ko prideš tje, se spomni name!"

Teh besed Luka ni pozabil, pa tudi podžgalo ga je, da je še prav zares mislil na Ameriko. Povedal ji je, da ji bo poslal prvi za-služeni denar, da bo lahko prišla za njim.

Da bi srečno odnesel pete cesarju in njegovi suknji, jo je Luka kar peš udaril do škojfe Loke. Šest ur je hodil v debelem snegu. Bilo je to na 30. novembra, leta 1901. Na postaji je prosil neko žensko, da je zanj kupila vozni listek. Dne 5. decembra je došel srečno v Havre in v devetih dneh je dihal ameriški zrak. Naslov je imel na Joe Suhadolnika v Jernikovi hiši na St. Clair Ave. Kmalu po prihodu je prijel za najtežje težjo pri takozvanih "bluncih," kjer je na rokalah nosil težka železna "drva." Takrat so morali to težko delo opravljati vse z rokami. Mogoče si dobil fliko usnja za na roke, da ti jih ni železo odrl.

Toda Luko ni ostrašilo to težko delo. Saj je bil vajen težkega dela in trpljenja iz starokrajških šum, kjer so pozimi prebivali v malih zasilnih kolibah, da so jim včasih kar lasje primrzili na zemljo.

Prav takrat so pričeli postavljati v Collinwoodu NYC tovar-ni, kjer je dobilo delo mnogo naših ljudi. Tudi naš Luka je dobil tam delo, ki ga opravlja še danes, to je polnih 37 let. Leta 1910 je bil postavljen za formana, kar je še danes.

Zdaj naj povemo, kako se je oženil z dekletom, s katerim sta se spoznala v stari domovini. Takole jo je Luka sam predstavil:

"Moji ženi je ime Ivana, po-prej se je pisala Bradeška. Doma

je iz Rovt, pol ure od naše vasi. Pri Križajevih se je reklo pri hiši. Doma ima še enega brata in tri sestre, Agnes Palčič v Gwandu, N. Y., in Tona Trepal v Clevelandu. Poročila sva se v cerkvi sv. Vida 15. februarja 1904."

Iz svojega bivanja v Ameriki ve povedati naš pionir o onem strašnem dogodku, ko je gorela šola v Collinwoodu na 152. cesti, ko je nosil nesrečne otroke iz goreče šole. To je bilo nekaj nepopisno strašnega, ko so iskali starši svoje otroke v prostorih velike NYC tovarne, ki je za takrat odstopila svoje prostore in ukadela delavcem, da so hoteli na pomoč v strašnem požaru. Osemnajst trupel je bilo tako ožganih, da jih ni bilo mogoče spoznati.

Naš pionir je bil vedno moč dela in skrben oče svoji družini. Vedno smo ga videli vsega obraza in vsakemu je bil doberhoten svetovalec in odkrit prijatelj. Največje veselje mu je bilo delati za cerkev. Vsem župnikom je stal na strani za prosep cerkve. Mr. Trček ne more prehvaliti pokojnega župnika, Rev. Pavla Hribarja, s katerim sta delala stavbena dela v prostih urah. Za cerkev je delal že pod prvim župnikom, Rev. Marko Pakžem in pozneje pod Rev. Andrejem Smrekarjem. Pa tudi pozneje je bil vedno deloven in pripravljen pomagati. Luka je na to svoje delo zelo ponosen in ponosen tudi na to, da je vedno ostal zvest naukom svojih dobrih staršev.

Mr. Trček ve povedati o prvih naših trgovcih, ki so se naselili v tej okolici, kot: grocerista Joseph Kolenc in Jakuš, gostilničarji: John Rošel, Walland, Klemenčič, Mike Skebe.

Trčkova družina sestoji iz sledečih članov: hči Jennie, poročena z Rudolfov Škrli, Mary je pri sestrah urušinkah, Luka, Chas., John, Mollie, Joseph in Josephine. John je gradiral iz Western Reserve univerze, Joseph je izučen godbenik, ravno tako tudi Charles. Lahko sta take družine vesela oče in mati.

Kjer prime za delo odločen moč, tam je uspeh. Kjer se dela v veri in dobri volji, tam je tudi sreča in blagoslov. Bog daj dobri Trčkovi družini obilo blagoslovov. Mr. Trček je ob tem naj-nem razgovoru podaril \$3.00 za kulturni vrt. Prav lepa hvala!

Pred odhodom iz hiše mi je Mrs. Trček pokazala sliko v okvirju, katero sem ji dal v dar pred 35 leti. Tudi nekaj pohištva je še iz tistih dni. Res je to skrbna gospodinja, ki drži hišni red in spoštuje podarjene stvari.

DNEVNE VESTI

Poljaki podpisali trgovsko pogodbo z Rusi

Moskva, 20. februarja. Med Poljsko in Rusijo je prišlo do podpisa jako ugodne trgovinske pogodbe. Še septembra meseca lanskega leta je malo manjkalo, da ni nastala vojna med Poljsko in Rusijo ali pa da ni prišlo vsaj do preloma diplomatskih stikov. Od onega časa sem pa so se razmere ublažile in je nastalo nekako prijateljstvo med Rusijo in Poljsko. Glasom nove pogodbe bo Rusija zanjeprej po jako ugodnih pogojih prodajala v Poljsko volno, tobak, asbest, grafit in enako, dočim bo Rusija uvažala iz Poljske premog, cement, tekstilne izdelke in raznovrstne stroje.

Župan LaGuardia je popustljiv napram fašistom

New York, 20. februarja. Župan mesta New York La Guardia je dobil tisoče brzojavnih, telefonskih, ustmenih in pisemskih protestov, ker je dovolil, da se je v pondeljek večer vršilo zborovanje nemških nacijev v New Yorku. "Amerika," je dejal LaGuardia, "je svobodna dežela in vsakdo ima pravico zborovati in povedati svoje nazore. Le oni, ki

pridigajo, da se ameriška ustava poruši, bodo imeli opraviti s sodnijo. Tega dosedaj nemški fašisti niso trdili, torej lahko zborujejo, če se jim ljubi. V resnici bi se štel malovrednim, ako bi prepovedal zborovanje fašistov na ameriških tleh." Župana LaGuardia je nemško časopisje pred dobrim letom silovito napadalo.

Kitajski teroristi ubili prijatelja Japoncev

Sangaj, 20. februarja. Kitajski teroristi, ki so najbrž pristaši vrhovnega poveljnika kitajskih čet, so včeraj ubili Kitajca Cen Lo, ki je minister za zunanje zadeve onega dela Kitajske, ki se nahaja pod japonsko upravo. Obenem je prišlo v Sangaju do več spopadov med kitajskimi teroristi, japonskimi vojaki in policijo. Ubiti Cen Lo je bil svoječasno kitajski poslanik v Franciji. Tekom zadnjih par mesecev so kitajski teroristi ubili nad 80 prominentnih Kitajcev, ker so slednji odobraval nastop Japoncev na Kitajskem.

Ivana Ozanič, Eveleth, Minn., je dobila iz domovine vest, da je v Kompoljah, fara Videm pri Dobrem polju umrl njen oče Joseph Zupančič v visoki starosti 94 let. Ranjki zapušča v Ameriki štiri otroke, v domovini pa tri. Pred 45. leti se je nahajal v Ameriki in je živel v Clevelandu. V vsem svojem življenju ni bil ranjki moč nikdar resno bolan.

MALI OGLASI

Soba se odda

možu ali ženi. Vhod za sebe. Kuhinja na razpolago. Vprašajte na 1167 Norwood Rd. (43)

PREVZELA TRGOVINO

Spodaj podpisana vljudno naznanjata rojakom, da sta prevzela delikatesno trgovino od John Mesojedca na

1225 NORWOOD RD.

ter se priporočata rojakom za obila naročila. Prvevrste blago po jako zmernih cenah.

ANTON IN JOSEPHINE STANICH

1225 Norwood Rd.

Stanovanje v najem

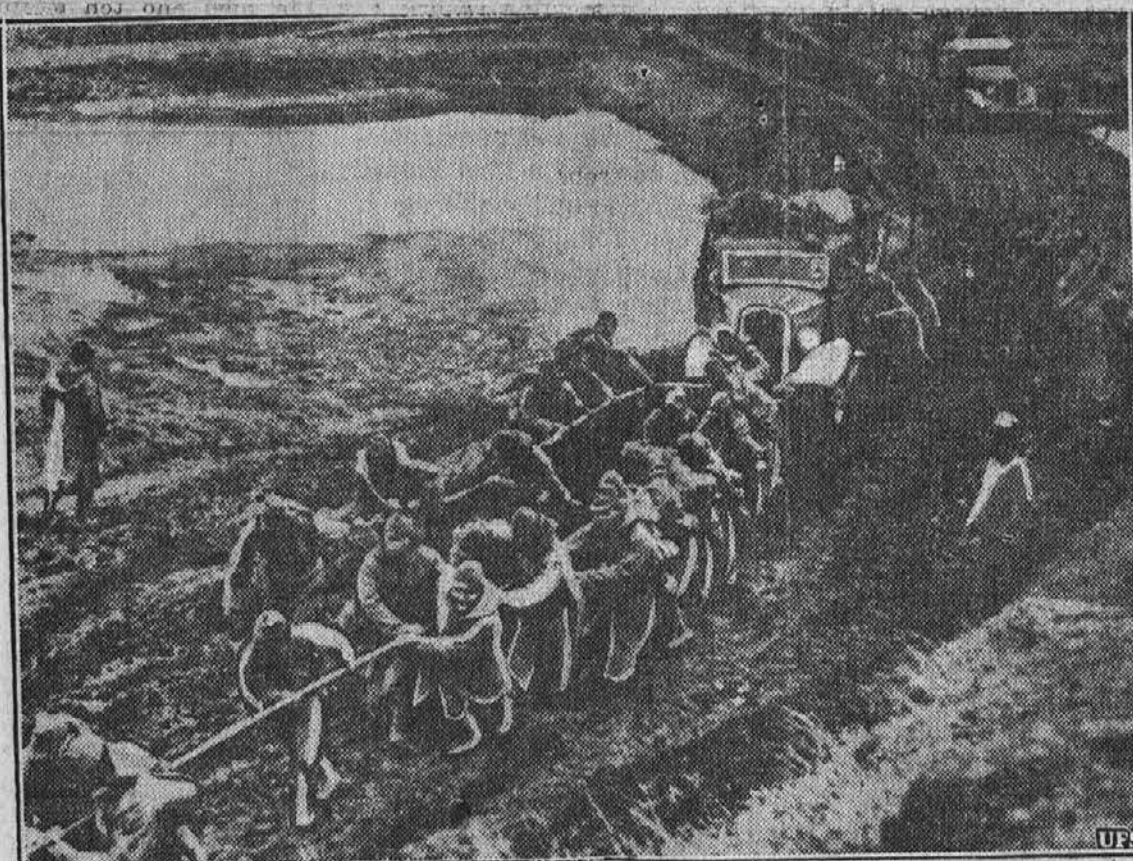
štiri sobe, vse nanovo dekorirane, kopališče, porč, klet, gorka voča; stanovanje se nahaja na 933 Ansel Rd., spodaj, zadej. Oda se mirni in poštenu družini. Če se zglaši tak, ki bi skrbel za hišo, dobi stanovanje po dogovoru. Vprašajte na 1113 E. 67th St.

Kupi se hiša

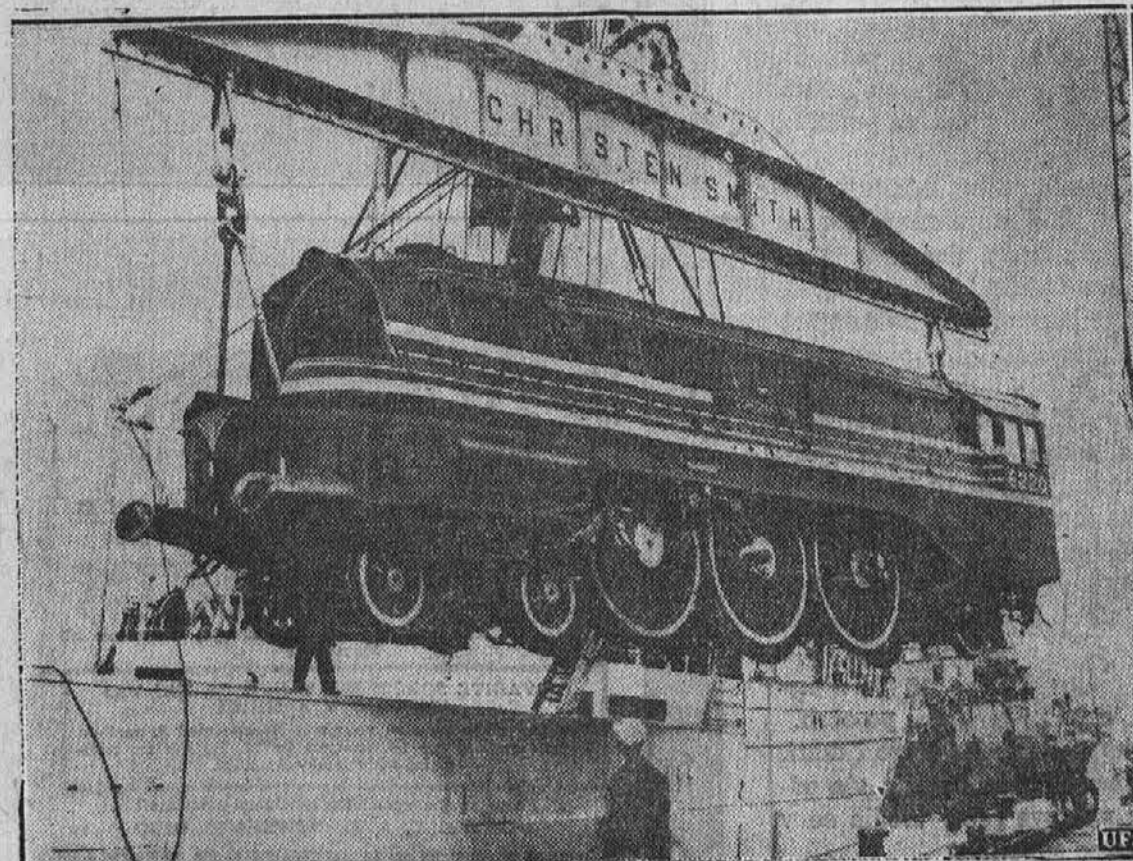
za eno družino. Kupi se samo od lastnika. Kdor ima kaj primerne, naj pusti svoj naslov v uradu tega časopisa.

Zahvala

Prav iskreno se zahvaljujemo Mr. in Mrs. Frank Segulin za njih trud, ki sta ga imela ob priliki priveditve za naš rojstni dan. Obenem se zahvaljujem tudi sledečim za njih trud ob omenjeni priliki. Nikoli vas ne bomo pozabili. Sprejmite zahvalo sledeči: Mr. in Mrs. Frank Segulin, Mr. in Mrs. Mike Poklar, Mr. in Mrs. Andy Poklar, Mr. in Mrs. Anton Prime, Mr. in Mrs. Louis Lekše, Mr. in Mrs. Frank Benegar, Mr. in Mrs. Arko, Mr. in Mrs. Anton Gubane, Mr. in Mrs. F. Iskra, Mr. in Mrs. Fr. Cigoj, Mr. in Mrs. Jos. Kurent, Mrs. Vinc. Segulin, Mr. Jos. Uljen, Mr. Milan Uljen, Mr. in Mrs. Louis Rolich, Mr. in Mrs. Edward Kovač, Mr. in Mrs. Krist Stokel, Mr. in Mrs. Anton Malenšek, Mr. in Mrs. Frank Azman, Mr. in Mrs. Prosen. — Vam vdana Vincenc Poklar družina, 1507 E. 174th St.

S kakimi težkočami se morajo boriti kitajski vojaki, kaže slika. Truk z živčezem je obličal v blatu in vojaki ga morajo s vrvmi potegniti iz blata.

V Southamptonu, Anglija, nalagajo na ladjo ogromno lokomotivo, ki bo prišla na tratičnice v Kanadi. Kazali jo bodo po vseh večjih mestih Kanade in v Zed. državah, potem bo pa ostala na svetovni razstavi v New Yorku.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Nikola Jagodkin si je toliko opomogel, da je lahko sedel v naslonjaču, ki se je nahajal na kolesih.

Komedijant in Franja sta ravno kar končala z obedom in šla v bolnišnico sobo.

Veselo ju je in zabavalo, ako sta mogla mučiti slabega in nesrečnega človeka.

Komedijant si prižge cigareto ter reče Franji:

—Ali se spominjaš one noči, Franja, ko si prvič stopila v to hišo?

Nikola Jagodkin se je silno začudil, ko je slišal te besede. Spomnil se je tudi tega, da njegov brat ni več imenoval njegove hčerke Klariso, temveč Franjo, kadar sta bila sama, ker njega nista smatrala za tretjo osebo.

Bolelo ga je tudi to, kadar je videl, kako se njegova ljubljena hčerka, njegov edini otrok obnaša napram njemu po dnevu nesreče. Bila je brez ljubezni in popolnoma ravnodušna.

Komedijant jo je tudi sedaj imenoval Franjo, ter govoril o neki noči, ko je prvič stopil v to hišo.

—Ah, ti misliš ono noč, — odvrne Franja, — ko smo odpeljali Klariso, pravo hčerko tega reveža in ko sem prišla jaz na njegovo mesto, ker sem ji bila tako slična.

—Da, ta sličnost je bila moja nesreča. Z njeno pomočjo sem se rešila iz svojega tedanjega življenja in postala preko noči hčerka milijonarja.

Komedijant zmaje z rameni.

—Ne vem, kam jo je Mihajlo Bakunjin odpeljal. Vem samo to, da jo je skrnil in da je ne bo nihče nikoli več našel.

—Morda jo je umoril?

—Ne verjamem, — Bakunjin ni morilec. On ne preliva krvi, če tudi je drugače odločen.

Komedijant se naenkrat glasno zasmije.

—Zakaj se smeješ? — vpraša Franja začudeno.

—Poglej, kako se moj dragi brat Nikola muči, da bi vstal. Kako se napenja, da bi nekaj rekel. Zdi se mi, da ga je to, kar

je slišal, malo vznemirilo.

Nikola Jegodkin je bil strašno razburjen.

Vzet mu je bil jezik, ni mogel govoriti, toda tem razločnejše so govorile njegove oči.

To, kar je sedaj slišal, je razglašalo kot blisk temo, ki ga je do sedaj obdajala.

Ta žena na tej zofi ni bila njegova hčerka, — to je bila neka goljufinja in pustolovka.

Sedaj mu je bilo vse jasno. Sedaj je videl razločno vse v čisto drugi luči, kar je preživel v zadnjih mesecih.

Nesrečni človek v svojem naslonjaču se je spomnil vsega tega, kar se je zgodilo.

Kako je bilo mogoče, da se je njegov ljubljani otrok Klarisa nenadoma tako spremenila?

Preje je bila dobra in blaga deklica, a naenkrat je postala kohekna, razuzdana in željna zabave. Ali se je mar spremenila?

—Ne, — to ni bila njegova hčerka, — to je bila zločinka, ki jo je najel njegov brat, da se nad njim maščuje.

On mu je ugrabil njegovega otroka, najdražje, kar je imel na svetu.

A sedaj je sedel v svojem naslonjaču obnemogel in brez moči, ni se mogel ganiti niti spregovoriti besede. Sedel je kot živi mrlj in moral je poslušati ta strašna odkritja.

Ni imel več hčerke — ta tukaj je bila zločinka.

Kje je bila Klarisa?

Slišal je pravkar od svojega brata, da še živi.

Komedijant in Franja sta upala, da bo to odkritje tako delovalo na nesrečnega bolnika, da bo morda umrl. Toda Andrija udari jezo z nogo ob tla, ko je videl da se Andrija še vedno trudi, da bi spregovoril.

—Žilav je! — reče on Franji glasno. — Priznam ti, draga žena, da mi ta stari že preseda.

—Meni je že davno preseda! — odgovori Franja. — Zakaj če tudi ne more govoriti, vedno me preganjajo njegove oči, iz katerih sije temna groznja.

—Ta temna groznja me ne more vznemirjati, — reče komedijant. — Kaj nama more? Njegove ustnice ne bodo nikoli več govorile. Zdravnik mi je to potrdil. Rekel mi je, da ne bo mogel nikdar več niti pisati. Kako bi naju izdal?

—Ne bojim se tega — odgovori Franja, — toda motijo me njegovi pogledi.

—Moraš se tega odvaditi, Franja, — vesti ne rabiš. Kaj ne, draga žena, sedaj sva složna in bova delala roko v roki.

—Da! — odvrne Franja. — Toda ti veš, — samo pod enim pogojem.

—Ne bom prelomil svoje obljube! — odvrne komedijant. — Če tudi me boli, da te ne smem niti poljubiti.

—Morda je kruto, — nadaljuje Franja, — toda ti veš, da lahko ostanem prijatelj samo tedaj, ako se držiš stavljenih pogojev.

—Zakaj me sploh obijaš? — vpraša Andrija. — Ali sem res tako grd?

—Jaz sem žena, ki ne poznam ljubezni. Nisem se poročila s teboj, ker te ljubim. Nikdar ne bom nikogar ljubila.

—Ali nisi bogat? — vpraša komedijant. — Ali ti nisem nudil vsega, kar ti srce poželi?

Franja zamahne z roko. — Nisi tako bogat, dragi Andrija, — reče on, — tvoji ponarejeni badkovci so sicer izvrstno posrečeni, toda ako jih nekega dne odkrijejo — kaj potem?

Potem sva izgubljena — potem prideva skupno v ječo.

—Upajva, da sva bolj premetana kot policija, sicer pa mislim, — nadaljuje on, — da naju ne bodo zasledili.

—Ne bodi tako siguren, — odvrne Franja, — vse skrivnosti se odkrijejo.

—Ako naju zasledijo, — bova pobegnili. Posrečilo se nama bo, da ubeživa preko meje, a ko bova enkrat v inozemstvu —

—Potem bova berača! — ga prekinje Franja. — Zakaj potem je konec z najinim bogastvom. Ti ne boš ničesar več imel, toda jaz bom še vedno lahko osvajala moška srca v Parizu ali Londonu.

Komedijant pogleda jezo svojeno. — Ni lepo, da tako govoriš, — reče on. — Ti misliš vedno samo nase! Mislim, da bi me lahko tudi zapustila, ako bi mi grozila nesreča.

—Ne tajim tega, — odgovori mlada žena porogljivo. — Čim mi ne moreš več nuditi sijaja in bogastva, potem ne pomeniš ničesar več zame.

—Ali bi me res mogla neusmiljeno zapustiti?

—Najine poti bi se ločili, toda prosim te, dragi komedijant, ne postajaj sentimentalni. Mi dva govoriva sedaj čisto poslovno in delala bova skupaj tako dolgo, dokler bo zaslužka za naju. Toda če bo najin posel pri kraju, — potem se bova ločila. Ti boš morda zopet postal vlomilec in tat, a jaz — jaz bom, po vsej priliki lepa kot sedaj, a to bo moje bogastvo.

—Sedaj vsaj vem, — kdo si! — vzkligne Andrija. — Hvala ti za tvojo odkritosrčnost. Ne bom pozabil niti besedice tega, kar si mi rekla.

On ji obrne hrbet in se začne sprehajati po sobi.

Njegove oči so bile napol zaprte, ker je hotel prikriti jezo.

Nastal je molk in Franja se vleže na divan, kot da želi spati.

Toda ona je opazovala komedijanta. Hotela je videti učinek svojih besed.

Nikola Jagodkin, nesrečni bolnik, ni mogel razumeti, kar je slišal. Ta zločinka, v katerih rokah se je nahajal, sta se sovražila med seboj. Vedel je, da se bo morda rešil, ker je videl, da sta njegova sovražnika nesložna.

Nesrečnej je hotel vedno znova dvigniti roko. Bil bi presrečen, ako bi mogel premakniti tudi samo mali prst.

Toda roki sta ostali mrzli in nepremični. Mrtvo sta mu videli ob telesu. Jezik ni mogel spregovoriti niti ene besede, a ta trdosrečnejša sta odgnala vsakega zdravnika iz hiše.

Ko je zbolel, sta poklicala zdravnika, toda ta je samo zmažal z rameni in Nikola Jagodkin je jasno slišal, kako je rekel:

—Tu ne more nihče več pomagati. Ostal bo tako in nikdar več se ne bo mogel gibati.

Nikola Jegodkin je bil prepričan, da ta človek sploh ni bil zdravnik, temveč plačanec njegovega brata, ki ga je pripeljal v hišo samo radi tega, da pokaže služabnikom, kako je poskušal vse, da reši brata.

Kadarkoli je bil kak tujec pri njih, se je Franja razjokala ter zaklinjala Boga, naj ji reši nesrečnega očeta. Pripovedovala je, kako prebidele cele noči ob bolnikovi postelji in opisovala je svojo bol.

Nesrečni bolnik je razmišljal, kje bi mogla biti njegova prava hčerka, kje se nahaja njegova Klarisa. Srce mu je napolnjevalo nepopisna bridkost.

Vse, kar je dosegel tekom let, je propadlo. Nikola Jagodkin sklene najti osebo, kateri bo lahko zaupal. Morda bo našel nekoga, ki ga bo razumel po očeh.

Ni mu bilo treba dolgo čakati. Komedijant in Franja sta odšla iz njegove sobe, vsedla se v voz ter se odpeljala.

Nikola Jagodkin je ostal sam. Sedaj se tiho odpro vrata in neslišno se priplazi v sobo stara Valloni.

Ona postavi stol tik k Jagodkinu ter se mu zagleda v oči. Nič ni govorila — samo od časa do časa se ji je pojavil nasmehek okrog ust.

—Zaman, — pomisli Jagodkin, — ona me ne razume.

Toda nenadoma se razveseli. Valloni je vstala, položila mu roko na ramo in izgovorila njegovo ime.

Ni se motil. Morda se ga je usmili, morda je sklenila, da pomaga ubogemu nesrečnemu in bolanemu človeku.

—Nikola Jagodkin, — pravi Valloni, — ali me poznaš?

On je zaman razmišljal, kje je že videl to ženo, ko mu nenadoma šine spomin v njegove možgane.

Zdelo se je, kot da je izginil pajčolan, ki je zakrival daljno

preteklost. Njegove ustnice so začele drhteti, ker se je spomnil nekaj strašnega.

—Spoznal si me — vidim! — zasepeče Valloni. — Ali se spominjaš, kje sva se sestala? Morda si pozabil — nadaljuje ona in sede tik k njemu.

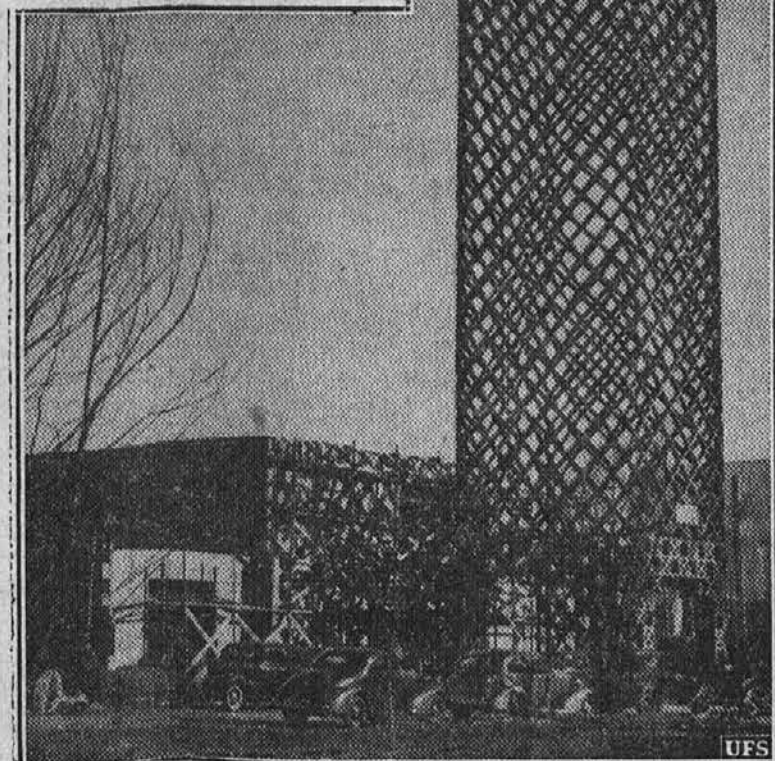
—Spomni se, kaj je bilo pred tridesetimi leti, Nikola Jagodkin! Bil si tedaj mladenič, lep in ponosen. Bil si častihlepen in vsak poznavalec ljudi je lahko rekel, da boš postal ali velik lopov ali velik človek. Izbral si si, da postaneš lopov!

—Ogoljufal si državo za milijone — uničil si nešteto mladih ljudi, ki so ti zaupali — povečal si bedo onih nesrečnežev, ki so bili prognani v Sibirijo — a razen tega — si prevaral mene! Bila sem neizkušena in nedolžna deklica, pa sem ti verjela.

Egiptovski kralj Farouk, je strasten lovec in če le more, vzame puško in gre na race v bičje ob Nilu.

Poljski paviljon na svetovni razstavi v New Yorku. Ogrodje paviljona je vse iz jekla. Tukaj bo Poljska razstavila poljedelske, industrijske in druge svoje produkte.

V JUGOSLAVIJO

Vi potujete naglo in prijetno na naših priključnih parnikih:

BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND

Izberne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

POVABITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBISKOJE V AMERIKI

Posebne nizke cene za vožnjo iz Evrope med 3. aprilom in 23. aprilom ter 26. junijem in 23. julijem za štiri-dnevno bivanje v Ameriki.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 1430 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnim srem naznanjamo prijateljem in znancem, da je neizprosna smrt kruto posegla s svojo bridko koso in pretrgala ni življenja našemu nepozabnemu očetu oz. rca soprogu

August Markioli

Blagi pokojnik, oče in soproga, je preminil nagloma dne 29. januarja 1939. Doma je bil iz Dolenja, Nebo pri Krimnu, odkoder je prišel sem pred 27 leti. Bil je plemenitega značaja, priljubljen in spoštovan povsod. Bil je član društva sv. Križa št. 214 KSKJ, društva Nanos št. 264 SNFJ in društva Soča št. 26 SDZ.

V dolžnost si štejemo, da se najprej zahvalimo Rev. Julius Slapšaku za obisk na domu in za cerkvene obrede, kakor tudi g. Ivanu Zornu za žalostinke. Hvala družstvenim članom, ki so čuli pri pokojniku, kakor tudi vsem našim številnim prijateljem in znancem, ki ste ga prišli pokopati in moliti za pokoj njegove duše in za vaše tolažilne besede, ki so tako blagodejno vplivale na naša žalostna srca ter za vašo udeležbo pri pogrebu. Iskrena hvala družstvenim članom, ki so nosili krsto in ga položili k večnemu počitku.

Prav priščno se zahvalimo Mr. in Mrs. Louis Fabricio, Mr. in Mrs. Anton Simčič in sinovi, Mr. in Mrs. Frank Elzay, za vse pomoč in naklonenost v vseh ozirih skozi te dni žalosti. Bog povrni vsem skupaj molitve in daritve.

Hvala vsem darovalcem, ki so darovali za sv. mašo in sicer: Mr. in Mrs. Frank Bizay in družina, Mr. in Mrs. Makorovic, Mr. in Mrs. Louis Urbas in družina, Miss Sophie Simčič, družina Golob, Mr. in Mrs. Frank Zelenik in družina, Mr. Persola in družina, Mr. August Kristančič in družina, Mr. Frank Končan, Mr. Frank Kren, Mr. Zadnik in družina, Mr. in Mrs. Medves, Mr. Joseph Miklus in družina, Mr. Maras in družina, Mr. John Fabris, Sustarsic in Hribar družina.

Z globoko hvaležnim srem izražamo zahvalo za krasne vence, katere ste darovali: Mr. in Mrs. Frank Bizaj in družina, Mr. in Mrs. Mike Bizaj in družina, Mr. in Mrs. Louis Fabricio, Mr. in Mrs. Anton Simčič in družina, Mr. in Mrs. Louis Urbas in družina, Mr. Joe Simčič in družina, Mr. in Mrs. Joseph Miklus in družina, Mr. in Mrs. J. Pultz in družina, Mr. in Mrs. Cyril Urbančič in družina, Mr. in Mrs. Joseph Miklus in družina, Mr. in Mrs. Louis Cedric, Mr. in Mrs. Andrew Vičič in družina, Mr. in Mrs. Mlač, družina Klinec, Mrs. Theresa Frank in družina, Mr. in Mrs. John Climperman, društvo sv. Križa št. 214 KSKJ, društvo Nanos št. 264 SNFJ in društvo Soča št. 26 SDZ.

Hvala vsem, ki so dali svoje automobile brezplačno pri pogrebu, kakor tudi društvom; ker ne vemo natanko vseh imen, se vsem skupaj prav lepo zahvalimo. Če se je pomotoma izpustilo kako ime, prosimo oprostjenja in se tudi tam prav tako lepo zahvalimo.

Iskrena hvala pogrebniku Louis L. Ferfolia za lepo vodstvo pogreba.

Ti pa, nepozabljeni soproga in oče, počivaj v Bogu. Ostanet nam za vedno v spominu, dokler se ne združimo nad zvezdami. Bog Ti podli večni mir in večna luč naj Ti svetli.

Zahvaljci ostali:

Katarina Markioli, soproga

August ml., sin

Dorothy por. Porter in Sophia, hčeri

Cleveland, Ohio, 21. februarja 1939.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporna organizacija v Združenih

Državah Amerišk, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 508 N. Chicago St., Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 45. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,300,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 135

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$6,700,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti. Se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, prot. lezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je nizek, samo 16c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalna daj zavarovalnina z vsakim dnem naraščajo. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačani gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA: Zavaruje se lahko za \$2.00: \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 teden. Asesment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih plačil.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki naja enkrat na teden in slovenskem in angleškem jeziku in kateri dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materijal vдов in sirot. Če se nisi član članica te močnega in bogate podpore organizacije, potrdi se pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustavite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Z vašo daljino pošljite na glavne pisarne na glavne tajnike: ZALAR, 508 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

USESNE, NOSNE IN BOLEZNI V GRLU USPEŠNO ZDRAVI
DR. WARGA, D. M.
15603 Waterloo Road
Kmetovo poslopje.
KENmore 0067

Prencvite svoje podo hitro... Najemite naš podni strgalec za zmerno ceno.

Odstranite vaš stari stenski papir. Najemite naš varni Steamer.

ZAVASKY'S HARDWARE

6011 St. Clair Ave.

ENDICOTT 5141

OBLAK FURNITURE

TRGOVINA S POHIŠTVOM

Pohištvo in vse potrebščine za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2978